

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ____ ” _____ 20 ____ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Економіка підприємства

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

бакалавр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

0305 «Економіка та підприємництво»

(шифр і назва галузі знань)

напряму підготовки

6.030504 «Економіка підприємства»

(шифр і назва напряму підготовки)

кваліфікації

бакалавр з економіки підприємства

(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)

(шифр _____)
(за ОПП чи № навчального плану)

2016 рік

Розроблено та внесено: __кафедра «Економіки підприємства»_____
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: __доцент кафедри економіки підприємства,

_____**Шевченко Інна Юріївна**_____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
 Протокол № 1 від «30» серпня 2016 р.
(номер) (та дата протоколу)

Тимч. в.о. зав. кафедрою ЕП, к.е.н., доцент _____ **Бабайлов В.К.**
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

«Узгоджено»

Декан факультету управління та бізнесу
(повна назва факультету, де читається дисципліна)

професор _____ **Дмитрієв І.А.**
(вчене звання) (підпис) (ПІБ декана)

«__» _____ 2016 року
(день) (місяць) (рік)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань і практичних навичок щодо сукупності економічних процесів, які здійснюються на підприємстві при використанні ресурсів для задоволення потреб у відповідності до матеріальних можливостей учасників господарської діяльності.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є виробничі відносини й економічні закони та закономірності, що виникають і діють на окремих підприємствах.

1.3. **Основні завдання** вивчення навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів сукупності знань, навичок та уявлень щодо предмету дисципліни.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- ознаки, види й організаційно-правові форми підприємств;
- порядок створення підприємства;
- організаційно-правові форми об'єднань підприємств;
- феномен підприємництва та механізм державного стимулювання його розвитку;
- сутність, функції та методи управління підприємством;
- виробничу та організаційну структуру підприємства;
- мікро- та макросередовище функціонування підприємства;
- джерела формування та напрями використання капіталу підприємства;
- структуру майна підприємства;
- структуру персоналу підприємства;
- порядок формування колективу підприємства;
- засади управління продуктивністю праці персоналу підприємства;
- види стимулювання праці персоналу підприємства;
- склад, функції та види заробітної плати;
- організацію виробничого процесу на підприємстві;
- види витрат підприємства та собівартості продукції;
- види цін і цінової політики підприємств;
- порядок розрахунку фінансового результату діяльності підприємства;
- організацію інноваційно-інвестиційного процесу на підприємстві;
- засади управління конкурентоспроможністю підприємства;
- засади антикризового управління підприємством;
- порядок проведення реструктуризації та санації підприємства;
- порядок ліквідації підприємства.

вміти:

- обґрунтовувати вид і організаційно-правову форму підприємства при його створенні;
- складати бізнес-план реалізації підприємницької ідеї;
- ідентифікувати найбільш ефективну організаційну структуру управління підприємством;
- розробляти напрями оптимізації структури капіталу підприємства;
- розробляти напрями оптимізації структури майна підприємства;
- здійснювати облік та оцінювати вартість основних виробничих фондів підприємства;
- здійснювати нарахування амортизації основних виробничих фондів підприємства різними методами;
- розраховувати показники технічного стану, руху, інтенсивності та ефективності використання основних фондів підприємства;
- проводити нормування оборотних фондів підприємства;
- розраховувати показники ефективності використання оборотних засобів підприємства;
- планувати продуктивність праці персоналу підприємства;
- обґрунтовувати найбільш ефективні заходи стимулювання праці персоналу підприємства;
- застосовувати форми та системи оплати праці для нарахування заробітної плати персоналу підприємства;
- складати калькуляцію собівартості продукції і розробляти напрями її зменшення;
- організовувати виробничий процес на підприємстві;
- обґрунтовувати ціни на продукцію та цінову політику підприємства;
- розраховувати фінансовий результат діяльності підприємства та оцінювати її ефективність;
- визначати потенційну ефективність вкладень при розробці відповідних інвестиційних і інноваційних проектів на підприємстві;
- обґрунтовувати перспективні напрями інноваційного процесу та стадії життєвого циклу інновацій на підприємстві;
- забезпечувати економічну безпеку підприємства;
- забезпечувати конкурентоспроможність підприємства;
- здійснювати процедури реструктуризації та санації підприємства;
- провадити ефективне антикризове управління підприємством;
- проводити процедури визнання підприємства банкрутом і ліквідації підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: Мікроекономіка, Внутрішній економічний механізм підприємства, Організація виробництва, Економіка праці та соціально-трудові відносини, Аналіз господарської діяльності, Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків, Управління витратами, Проектний аналіз, Планування і контроль на підприємстві

(вказати які дисципліни передують її вивчення, та які подальші дисципліни потребують її вивчення)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ¹		
Кількість кредитів - 10 Кількість годин - 300	нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)			
Семестр викладання дисципліни	3	4	4	5
Вид контролю:	залік	екзамен	залік	екзамен
Розподіл часу:				
- лекції (годин)	32	32	8	6
- практичні, семінарські (годин)	16	16	6	6
- лабораторні роботи (годин)	-	-	-	-
- самостійна робота студентів (годин), у т.ч.:	118	86	152	122
екзамен	-	+	-	+
курсова робота	-	+	-	+
- курсовий проект (годин)	-	-	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-	-	-

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Підприємство як суб'єкт господарювання

назва розділу 1

Тема 1. Економіка підприємства як наука та навчальна дисципліна

назва теми 1

Тема 2. Підприємство як господарюючий суб'єкт

назва теми 2

Тема 3. Управління підприємством

назва теми 3

Тема 4. Організаційно-правові форми підприємств

назва теми 4

Тема 5. Основи підприємництва

назва теми 5

Тема 6. Державне регулювання розвитку підприємництва

назва теми 6

Розділ 2. Формування та використання капіталу підприємства

назва розділу 2

Тема 7. Капітал підприємства

назва теми 7

Тема 8. Основні фонди підприємства

назва теми 8

Тема 9. Амортизаційна політика підприємства

назва теми 9

Тема 10. Оборотні засоби підприємства

назва теми 10

¹ Якщо дисципліна на заочній (дистанційній) формі навчання не викладається, то графа "заочна форма навчання" відсутня.

Тема 11. Нормування оборотних фондів підприємства _____

назва теми 11

Тема 12. Персонал підприємства _____

назва теми 12

Тема 13. Продуктивність праці персоналу підприємства _____

назва теми 13

Тема 14. Оплата праці персоналу підприємства _____

назва теми 14

Тема 15. Мотивація праці персоналу підприємства _____

назва теми 15

Розділ 3. Виробнича діяльність підприємства _____

назва розділу 3

Тема 16. Техніко-технологічна база підприємства _____

назва теми 16

Тема 17. Виробнича потужність підприємства _____

назва теми 17

Тема 18. Виробничий цикл _____

назва теми 18

Тема 19. Витрати підприємства та собівартість продукції, послуг, робіт _____

назва теми 19

Розділ 4. Ефективність діяльності підприємства _____

назва розділу 4

Тема 20. Ціноутворення _____

назва теми 20

Тема 21. Цінова політика підприємства _____

назва теми 21

Тема 22. Фінансовий результат підприємства _____

назва теми 22

Тема 23. Інноваційна діяльність підприємства _____

назва теми 23

Тема 24. Інвестиційна діяльність підприємства _____

назва теми 24

Розділ 5. Конкурентоспроможність підприємства _____

назва розділу 5

Тема 25. Конкурентоспроможність підприємства _____

назва теми 25

Тема 26. Конкурентоспроможність продукції, робіт, послуг _____

назва теми 26

Тема 27. Економічна безпека підприємства _____

назва теми 27

Тема 28. Антикризове управління підприємством _____

назва теми 28

Тема 29. Реструктуризація та санація підприємства _____

назва теми 29

Тема 30. Банкрутство та ліквідація підприємства _____

назва теми 30

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова література:

1. Економіка підприємства: навч. посіб. / За ред. А.В. Шегди. – К. : Знання, 2005. – 431 с.
2. Економіка підприємства: підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – Вид. 3-тє, без змін. – К. : КНЕУ, 2006. – 528 с.
3. Горбонос Ф.В. Економіка підприємства: підручник / Ф.В. Горбонос, Г.В. Черевко, Н.Ф. Павленчик, А.О. Павленчик. – К. : Знання, 2010. – 463 с.

Додаткова література:

4. Шарко М.В. Економіка підприємства : навч. посіб. / М.В. Шарко, Н.В. Мешкова-Кравченко, О.М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 436 с.
5. Яркіна Н.М. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н.М. Яркіна – Київ : Ліра-К, 2015. – 498 с.
6. Афанасьєв М.В. Економіка підприємства : підручник / М.В. Афанасьєв, О.Б. Плоха. – К. : Ліра-К, 2013. – 664 с.
7. Грибик І.І. Економіка та управління підприємством: теорія і практика : навч. посіб. / І.І. Грибик. – К. : Ліра-К, 2014. – 428 с.
8. Економіка підприємства: компетентність і ефективність розвитку : навч. посіб. / За заг ред В. С. Пономаренка. – К. : Ліра-К, 2013. – 152 с.

Інформаційні ресурси:

9. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/97-mv-do-kurs-ep.html>.
10. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів заочної форми навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/125-fzn-ep.html>.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

(перелік засобів контролю успішності навчання студентів, які застосовуються: тести, екзаменаційні білети, тощо)

Формування системи теоретичних знань студентів здійснюється шляхом проведення лекцій. Проведення практичних занять, консультацій, організація курсового проектування та самостійної роботи студентів забезпечує формування необхідних вмінь та уявлень. Поточний контроль здійснюється на лекціях у формі опитування; на практичних заняттях – опитування, діалогу, групового обговорення тематичних питань, самостійної та контрольної роботи; у час окремого розкладу занять – за допомогою тестових завдань. Підсумкові контролю з дисципліни – залік та екзамен.

Розробники програми: _____доцент кафедри економіки підприємства, _____
Шевченко Інна Юріївна

 (посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.
 2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.
- Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за № _____ від _____.06.2015 р.